

Talousarvioaloite TAA 172/2020 vp

Rami Lehto ps ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Päijät-Hämeen piirin toimintaan (100 000 euroa)

Eduskunnalle

Omaishoitajat ja läheiset -liitto ry on perustettu vuonna 1991 ja liiton jäseninä ovat paikallisyhdistykset. Päijät-Hämeessä toimiva Omaishoitajat ja läheiset ry:llä on 350 jäsentä ja toimintaa 10 Päijät-Hämeen kunnan alueella: Asikkalassa, Hartolassa, Hollolassa, Hämeenkoskella, Iitissä, Kärkölässä, Lahdessa (Nastolassa), Orimattilassa (Artjärvellä), Padasjoella ja Pukkilassa. Yhdistys on toiminut vuodesta 1999 alkaen. Pääosin toimintaa pyörittävät vapaaehtoiset, palkattuina on kaksi päätoimista työntekijää. Päijät-Hämeen Omaishoitajat ja Läheiset ry saa rahoitusta RAY:ltä sekä Lahden kaupungilta.

Liiton toiminnan tarkoitus on omaishoitajien ja heidän läheistensä aseman parantaminen ja tukeminen sekä heitä tukevien toimintojen kehittäminen ja toteuttaminen. Paikallisyhdistykset tarjoavat jäsenilleen vertaistukitoimintaa, virkistystoimintaa, retkiä sekä tietoa ja ohjausta omaishoitoasioissa.

Omaishoidon kehittäminen on yksi Sipilän hallituksen kärkihankkeista. Sosiaali- ja terveysministeriössä on meneillään I&O kärkihanke, jonka tavoitteena on kehittää iäkkäiden sekä omais- ja perhehoitajien palveluja nykyistä yhdenvertaisimmiksi ja paremmin koordinoituiksi. I&O-kärkihankkeen alueellisia avainhenkilöitä ovat maakunnissa toimivat muutosagentit. Kärkihankkeen hankesuunnitelman mukaan omais- ja perhehoidon tueksi järjestetään valmennusta ja hyvinvointi- ja terveystarkastuksia omais- ja perhehoitajille, kuntoutusta sekä omais- ja perhehoitajille että hoidettaville sekä monipuolisia vapaiden sijaistuksia, että perustetaan alueellisia omais- ja perhehoidon keskuksia.

Päijät-Häme ei ole mukana valtakunnallisessa kehittämisprojektissa, mutta alueella on käynnistetty oma omaishoidon kehittämishanke, Perhonen-projekti. Perhonen-projektin tavoitteena on yhdenmukaistaa omais- ja perhehoidon kriteerit, maksut ja toimintamallit sekä luoda toimintamalli perhehoidon lisäämiseksi sekä kiinnittää erityistä huomiota muun muassa omais- ja perhehoitajien valmennukseen, hyvinvointiin ja terveystarkastuksiin sekä kuntoutukseen.

Tällä hetkellä maakunnan alueen toimintamalleissa ja palveluissa on eroavuuksia, sillä alueella on kolmet eri kriteerit (PHHYKY, Heinola ja Sysmä). Yli 75-vuotiaiden osalta omaishoidon kattavuus on valtakunnallisiin tavoitteisiin nähden matala ja alle 65-vuotiaiden osalta kyseisiä tavoitteita ei ole määritetty. Lisäksi iäkkäiden perhehoito on vähäistä tai palvelumuotoa ei ole käytössä lainkaan. Perhehoitoa on käytössä jonkin verran vain Heinolassa. Päijät-Hämeen Perhonen-

Talousarvioaloite TAA 172/2020 vp

projektin tavoitteena on lisätä maakunnan omais- ja perhehoitoa sekä vahvistaa omaishoitajien tukea.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 100 000 euroa momentille 33.60.39 Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Päijät-Hämeen piirin toimintaan.

Helsingissä 16.10.2020

Rami Lehto ps
Jari Ronkainen ps